

Nr 70.

Ankom till riksdagens kansli den 24 april 1917 kl. 4 e. m.

*Utlåtande i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående
särskilt hyresbidrag åt gifta underofficerare med veder-
likar vid armén.* (1:a avd.)

I den till riksdagen den 13 januari 1917 avlåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov har Kungl. Maj:t i punkt 39 under fjärde huvudtiteln föreslagit riksdagen att, i avvaktan på den proposition, som kunde komma att avlåtas angående beredande av särskilt hyresbidrag åt vissa underofficerare, tillsvidare under fjärde huvudtiteln å extra stat för år 1918 beräkna ett förslagsanslag av 36,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i en den 23 mars 1917 dagtecknad, till riksdagen avlåten proposition (nr 155), vilken hänvisats till förberedande behandling av statsutskottet, under återopande av propositionen bifogat utdrag av statsrådsprotokollet över lantförsvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att för beredande, i enlighet med i statsrådsprotokollet angivna grunder, av särskilt hyresbidrag åt gifta underofficerare med vederlikar vid armén under åren 1917 och 1918 å extra stat för 1918 anvisa ett förslagsanslag av 72,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att under innevarande år av tillgängliga medel förskjuta vad för ändamålet erfordras.

Enligt gällande reglemente för arméns avlöning under fred utgår till underofficer med lön på stat, vilken icke åtnjuter bostadsförmån och servis in natura, inkvarterings- och servisbidrag med följande belopp:

Utskottets
yttrande.

Beställning.	I Stockholm.			I Göteborg.			Å annan ort.		
	Inkvar- terings- bidrag.	Servis- bidrag.	Summa.	Inkvar- terings- bidrag.	Servis- bidrag.	Summa.	Inkvar- terings- bidrag.	Servis- bidrag.	Summa.
Fanjunkare och likställd	210	90	300	288	12	300	228	12	240
Sergeant och likställd.....	150	90	240	228	12	240	168	12	180

Vad tillgången å bostadslägenheter angår, är denna mycket växlande. Medan vid en del truppförband bostäder finnas i tillräckligt antal, råder däremot vid andra brist därpå. Bostadslägenheternas beskaffenhet är jämväl olika vid olika truppförband. Medan exempelvis vid några regementen alla fanjunkare hava lägenheter om 3 rum och kök, få vid andra regementen fanjunkarna nöja sig med lägenheter om 2 rum och kök.

För åtnjutande av inkvarteringsersättning gäller, som ovan nämnts, att sådan ersättning ej får åtnjutas av den, för vilken bostadsförmån in natura kan beredas i kronans hus. En underofficer kan alltså endast i mån av tillgång påräkna bostad in natura. Å andra sidan är han dock skyldig att mottaga honom erbjuden bostad mot avstående av inkvarteringsbidraget. Inkvarteringsbidraget är emellertid, åtminstone för gifta underofficerare, på flertalet orter otillräckligt för täckande av kostnaderna för hyrande av bostad. I den mån antalet bostadslägenheter vid de olika truppförbanden icke står i samma förhållande som antalet underofficerare vid desamma, kommer en ojämnhet i förmåner att uppstå därigenom, att en underofficer vid ett truppförband kan få vänta längre, innan bostadslägenhet kan få tillträdas, än vad fallet är för en underofficer vid ett annat truppförband.

Departementschefen har med hänsyn härtill ansett en utredning rörande underofficerarnas inkvarteringsfråga behöfelig. I avvaktan på denna utredning och eventuellt av densamma föranledda byggnadsföretag eller andra åtgärder, har departementschefen emellertid ansett billigheten kräva, att en utjämning av de mest framträdande olikheterna i fråga om bostads och inkvarteringsbidrags åtnjutande kommer till stånd beträffande samtliga arméns gifta underofficerare med vederlikar. Denna utjämning har ansetts böra äga rum på det sättet, att ett särskilt extra hyresbidrag tilldelas alla de gifta underofficerare med veder-

likar vid armén, som icke åtnjuta bostad in natura utan endast kontant inkvarteringsersättning.

Det av Kungl. Maj:t nu föreslagna extra hyresbidraget är avsett att utgå med 25 procent av inkvarterings- och servisbidragens sammanlagda belopp samt oberoende av det krigstidstillägg, som kan vara av riksdagen beviljat.

Det extra hyresbidraget har därjämte ansetts böra utgå redan för innevarande år samt, då de av den ifrågasatta utredningen föranledda åtgärderna icke beräknats kunna ge erforderligt resultat för år 1918, jämväl under sistnämnda år. För bägge åren har ett sammanlagt belopp av 72,000 kronor ansetts böra beräknas.

Mot vad sålunda föreslagits har utskottet icke haft något att erinra. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må för beredande, i enlighet med i statsrådsprotokollet över lantförsvarsärenden för den 23 mars 1917 angivna grunder, av särskilt hyresbidrag åt gifta underofficerare med vederlikar vid armén under åren 1917 och 1918 å extra stat för år 1918 anvisa ett förslagsanslag av 72,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att under innevarande år av tillgängliga medel förskjuta vad för ändamålet erfordras.

Stockholm den 24 april 1917.

På statsutskottets vägnar:

AXEL EKMAN.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar O. M. Strömberg, S. H. Kvarnzelius, H. F. Lamm, G. M. H. Ekelund, J. Nilsson, C. G. Ekman, O. Bergqvist, J. L. Widell, greve N. F. Posse, K. A. Malmberg och C. I. Asplund samt

från andra kammaren: herrar A. Ekman, F. V. Thorsson, H. Andersson i Skivarp, K. V. Rydén i Malmö, C. Persson i Stallerhult, J. B. Eriksson i Grängesberg, G. Odqvist, E. A. Nilson i Örebro, A. Wiklund, J. A. Ingvarson och J. Pålsson.